NORAKSTS
Lieta Nr.A42885709
AA43-1059-10/4

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2010.gada 14.jūnijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Slica,
tiesneses Dz.Amerika un Ļ.Kušnire,

piedaloties pieteicējam *E.K.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pārstāvei *G.G.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *E.K.* pieteikumu par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2009.gada 27.maija lēmuma Nr.52-14/NA/6604 atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu, sakarā ar *E.K.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 7.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (turpmāk – VSAA) Rīgas rajona nodaļas inspektore 2009.gada 2.aprīlī pieņēma lēmumu Nr.30800 „Par pensiju atteikšanu", ar kuru atteica piešķirt *E.K.* vecuma pensiju ar atvieglotiem noteikumiem kā strādājošam smagos vai kaitīgos darba apstākļos, jo nepietiek speciālā stāža.

VSAA direktore, izskatījusi *E.K.* sūdzību, ar 2009.gada 27.maija lēmumu Nr.52-14/NA/6604 (turpmāk – Lēmums) atstāja negrozītu apstrīdēto lēmumu.

[2] Administratīvajā rajona tiesā 2009.gada 26.jūnijā saņemts *E.K.* (turpmāk – pieteicējs) pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Pieteikumā norādīts, ka pieteicējs par elektrometinātāju ir nostrādājis vairāk nekā 10 gadus, bet VSAA nav ievērojusi pieteicēja intereses un nav ņēmusi vērā SIA „*/Nosaukums/*" izziņu Nr.40, kā arī nav pietiekami pamatojusi apgalvojumu, ka šīs izziņas saturs neatbilst patiesībai. Izziņā norādītos faktus var apliecināt liecinieki.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 7.oktobra spriedumu pieteicēja pieteikums noraidīts. Spriedumā norādīts turpmāk minētais.

[3.1] Tiesai ir jānoskaidro, vai ir pamatots pieteicēja arguments, ka viņa speciālais darba stāžs ir ne mazāks kā 8 gadi un 4 mēneši, kas pie minētajiem kritērijiem piešķirtu tiesības saņemt pensiju ar atvieglotiem noteikumiem.

[3.2] No likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 7.punkta izriet, ka tieši darba stāžu apliecinoši dokumenti ir vērtējami kā pierādījumi apdrošināšanas stāža esamībai vai neesamībai.

No likuma „Par valsts pensijām" (27. un 30.pants) izriet, ka pensijas piešķiršanai nepieciešamos dokumentus jāiesniedz pašai personai. Šos dokumentus VSAA ir pienākums izvērtēt kā pierādījumus personas apdrošināšanas (darba) stāžam. Gadījumā, ja personas iesniegtie dokumenti nepierāda nepieciešamo apdrošināšanas (darba) stāžu, atbildētāja pienākums ir izdot obligāto administratīvo aktu – pensijas pieprasījumu noraidīt, lēmumā norādot atteikuma iemeslus, kā tas ir arī konkrētajā gadījumā.

[3.3] No lietas materiāliem izriet, ka no 1976.gada 1.jūnija līdz 1978.gada 17.maijam pieteicējs strādājis par metinātāju padomju saimniecībā „*/Nosaukums/*". Minēto faktu apliecina ieraksti darba grāmatiņā.

2009.gada 19.maijā pieteicējs atbildētājam iesniedzis Cēsu zonālā valsts arhīva izziņu Nr.6-28/K-76. No minētās izziņas izriet, ka pieteicējs strādājis padomju saimniecībā „*/Nosaukums/*" par metinātāju bez norādes „gāzes" vai „elektro".

Ražotņu, cehu, profesiju un amatu 2.sarakstā (apstiprināts ar PSRS Ministru Padomes 1956.gada 22.augusta lēmumu Nr.1173) (turpmāk – Saraksts Nr.2) nav iekļauta profesija „metinātājs". Tā kā pieteicējs nav iesniedzis citus dokumentus un pierādījumus, kas apliecinātu, ka pieteicējs padomju saimniecībā „*/Nosaukums/*" strādājis par gāzes vai elektrometinātāju, tad atbildētājs pamatoti padomju saimniecībā „*/Nosaukums/*" nostrādāto laika periodu nav ieskaitījis speciālajā darba stāžā.

[3.4] Tiesa konstatē, ka ar liecinieku liecībām apstiprinās pieteicēja apgalvojums, ka viņš SIA „*/Nosaukums/*" ir veicis metinātāja pienākumus, nepieciešamības gadījumā metinot ar gāzi vai strādājot kā elektrometinātājs. Tajā pat laikā gan no pieteicēja paskaidrojumiem, gan liecinieku liecībām izriet, ka metināšana ar gāzi vai elektrometināšana nebija galvenie un vienīgie darba pienākumi. Pieteicējs ne vienmēr metināšanas procesā ir pielietojis gāzi vai elektrometināšanu, un nepieciešamības gadījumos veicis citus darba pienākumus, nesaistītus ar metināšanu. Līdz ar to secināms, ka pieteicējs SIA „*/Nosaukums/*" ir veicis dažādus darbus, ne tikai strādājis kā gāzes vai elektrometinātājs.

[3.5] Atbilstoši Saraksta Nr.2 XXXII nodaļai tiesības uz vecuma pensiju ar atvieglotiem noteikumiem pienācās arī gāzes metinātājiem, elektrogāzes metinātājiem un argona un atomūdeņraža metināšanas

metinātājiem, kā arī elektrometinātājiem, kuri bija nodarbināti ar automātisko un pusautomātisko elektrometināšanu zem kušņa slāņa.

Lai labāk izprastu dažādos pensionēšanās ar atvieglotiem noteikumiem pamatus, kas tika ieviesti PSRS laikā, ir jāņem vērā PSRS Ministru Padomes Darba un darba algas valsts komitejas un Vissavienības Arodu biedrību padomes centrālā sekretariāta skaidrojums (turpmāk – Skaidrojums), kas izsludināts 1976.gada 2.aprīlī Nr.5.8 „Kārtība, kādā piemērojami ar PSRS Ministru Padomes 1956.gada 22.augusta lēmumu Nr.1173 apstiprinātie ražotņu, cehu, profesiju un amatu saraksti, darbs kuros dod tiesības uz valsts pensiju ar atvieglotiem noteikumiem un atvieglotos apmēros".

Skaidrojuma 7.punktā ir noteikta kārtība, kādā ir tiesības saņemt pensiju ar atvieglotiem nosacījumiem Sarakstā Nr.1 un Nr.2 strādājošiem profesijās un amatos, kuros tie bija nodarbināti amatu savienošanas kārtībā. No šī punkta izriet, ka pensiju ar atvieglotiem nosacījumiem var saņemt tikai tad, ja tika savienoti tādi veicamie darbi, profesijas vai amati, kas paredzēti Sarakstā Nr.1 un Nr.2, savukārt, ja tika savienoti darbi, no kuriem viens nav paredzēts Sarakstā Nr.1 vai Nr.2, tad pensija tiek piešķirta uz vispārējiem nosacījumiem.

Tā kā no tiesas sēdē uzklausītajiem pieteicēja un liecinieku paskaidrojumiem izriet, ka pieteicējs gāzes un elektrometinātāja darbu savienojis ar metinātāja darbu un cita veida darbu, tad saskaņā ar Skaidrojumu 7.punktu pieteicēja nostrādātais laiks SIA „*/Nosaukums/*" no 1992.gada 1.septembra līdz 1995.gada 31.decembrim nav ieskaitāms pieteicēja speciālajā darba stāžā.

[3.6] Tiesa atzīst, ka pieteicējam nav subjektīvu tiesību prasīt speciālajā apdrošināšanas stāžā ieskaitīt darba periodus no 1976.gada 1.jūnija līdz 1978.gada 17.maijam un no 1992.gada 1.septembra līdz 1995.gada 31.decembrim. Tiesa secina, ka šajos laika periodos pieteicējs tika nodarbināts profesijās, kuras nav iekļautas Sarakstā Nr.2.

[3.7] Tiesa atzīst, ka Lēmums ir tiesisks un pamatots, kā arī nepastāv pieteicēja pieprasītā labvēlīgā administratīvā akta izdošanas nosacījumi. Līdz ar to pieteicēja prasījums par Lēmuma atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu ir noraidāms.

[4] Par Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 7.oktobra spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norādīts, ka tiesa ignorēja liecinieku liecības, kurās viņi liecina, ka pieteicēja pamatdarbs bija metinātājs, kurš izmantoja gāzes un elektrometināšanas metodes. Tiesa nav izpratusi gāzes un elektrometinātāja profesijas specifiku.

[5] Paskaidrojumā par apelācijas sūdzību norādīts, ka spriedums ir tiesisks un pamatots, bet apelācijas sūdzība noraidāma.

Pieteicējam bija tiesības apstrīdēt darba grāmatiņā esošos ierakstus, ja, saņemot to pēc darba attiecību izbeigšanās, viņš konstatēja, ka tie neatbilst patiesībai (t.i., norādīta cita profesija).

[6] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja apelācijas sūdzību, pamatojoties uz tajā norādītajiem argumentiem. VSAA pārstāve apelācijas sūdzību neatzina.

Tika nopratināti trīs liecinieki: *B.Z.*, *J.O.*, *J.N.*

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja apelācijas sūdzība ir pamatota un pieteikums ir apmierināms.

[8] Lēmums pamatots tostarp ar likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 8., 9., 11. un 48.punktu.

[8.1] Likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 8.punkts noteic, ka vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamais vecums, kāds līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai bija noteikts 1990.gada 29.novembra likuma „Par valsts pensijām" 8.panta otrajā punktā un 9. - 12.pantā, 1996.gadā ir paaugstināms par vienu gadu, un ar katra nākamā gada 1.jūliju tas pieaug par sešiem mēnešiem, līdz tiek sasniegts 62 gadu vecums. Vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamais vecums vīriešiem - no 60 līdz 62 gadiem - ar 2000.gada 1.janvāri pieaug pakāpeniski - ar katra gada 1.janvāri par sešiem mēnešiem.

9.punkts notiec, ka, izdarot grozījumus apdrošināšanas iemaksu tarifos, pārtraucama turpmāka apdrošināšanas stāža noteikšana, kas dod tiesības uz pensiju ar atvieglotiem noteikumiem par darbu sevišķi kaitīgos un sevišķi smagos darba apstākļos vai kaitīgos un smagos darba apstākļos, saglabājot tiesības uz pensiju ar atvieglotiem noteikumiem par agrāk nostrādāto laiku, ievērojot vecumu, kāds norādīts šo pārejas noteikumu 8.punktā.

11.punkts notiec, ka, nosakot tiesības uz pensiju sakarā ar apdrošināšanas stāžu, kāds norādīts šo pārejas noteikumu 10.punkta 1.apakšpunktā, par darbu sevišķi kaitīgos un sevišķi smagos darba apstākļos vai kaitīgos un smagos darba apstākļos Latvijas teritorijā, piemērojami saraksti, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai noteica ražotņu, darbu un profesiju atbilstību darbam, kas dod tiesības uz pensiju ar atvieglotiem noteikumiem.

Savukārt 48.punkts paredz, ka no 2007.gada 1.janvāra personām, kuru kopējais apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 25 gadiem, no kuriem līdz 1995.gada 31.decembrim vismaz trešā daļa nostrādāta kaitīgos un smagos vai sevišķi kaitīgos un sevišķi smagos darba apstākļos saskaņā ar pārejas noteikumu 11.punktā ietvertajiem sarakstiem, ir tiesības vecuma

pensiju pieprasīt piecus gadus pirms šā likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā vecuma sasniegšanas (ievērojot šo pārejas noteikumu 8.punktu).

[8.2] Tātad no 1995.gada 2.novembra likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 8., 10. un 11.punkta izriet, ka personām, kurām 1990.gada 29.novembra likuma „Par valsts pensijām" 12.pantā bija paredzētas tiesības pensionēties ar atvieglotiem noteikumiem un kuras līdz 1996.gadam bija strādājušas darbos ar kaitīgiem un smagiem darba apstākļiem, pārejas periodā šīs tiesības ir saglabātas. No iepriekš minētajām tiesību normām un Latvijas Republikas Augstākās padomes 1990.gada 29.novembra lēmuma „Par Latvijas Republikas likuma „Par valsts pensijām" spēkā stāšanās kārtību" 5.punkta izriet, ka šo tiesību īstenošanai Latvijā ir piemērojams Saraksts Nr.2, kurā uzskaitīti darbi ar kaitīgiem un smagiem darba apstākļiem.

Turklāt saskaņā ar likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 48.punktu, lai persona varētu pretendēt uz pensiju ar atvieglotiem noteikumiem, minētajā darbā tai bija jānostrādā likumā noteikts gadu skaits.

[8.3] Atbilstoši minētajām tiesību normām no 2008.gada marta vecuma pensiju ar atvieglotiem noteikumiem pēc Saraksta Nr.2 var piešķirt vīriešiem, kuri sasnieguši 56,5 gadu vecumu, ja viņi ir nostrādājuši līdz 1996.gada 1.janvārim darbos, kuri paredzēti Sarakstos Nr.1 un Nr.2 ne mazāk kā 8 gadus un 4 mēnešus ar kopējo apdrošināšanas stāžu ne mazāku par 25 gadiem.

Izskatāmajā gadījumā lietā nav strīda par to, ka pieteicējam ir vairāk kā 56,5 gadi, kopējais apdrošināšanas stāžs ir lielāks par 25 gadiem. VSAA uzskata par pierādītu speciālo apdrošināšanas stāžu 5 gadi 5 mēneši un 17 dienas.

Lietā ir strīds par pieteicēja darba periodiem no 1976.gada 1.jūnija līdz 1978.gada 17.maijam padomju saimniecībā „*/Nosaukums/*" un 1992.gada 15.septembra līdz 1995.gada 31.decembrim Rīgas rajona Komunālo uzņēmumu kombinātā (vēlāk Pašvaldības komunālajā uzņēmumā „*/Nosaukums/*" un Siguldas pilsētas SIA „*/Nosaukums/*") (turpmāk tekstā – SIA „*/Nosaukums/*"), par kuriem VSAA ieskatā nav iesniegti pierādījumi, ka pieteicējs bija nodarbināts darbos, kas paredzēti Sarakstā Nr.2.

[9] Likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu **7**.punkts noteic, ka pārejas periodā apdrošināšanas stāžu apliecinoši dokumenti ir:

1) darba grāmatiņa;

2) darba līgumu grāmatiņa;

3) dokuments, kas apliecina apdrošināšanas iemaksu izdarīšanu;

4) citi dokumenti, kas apliecina apdrošināšanas stāžu (izziņas, darba līgumi un to izpildi apliecinoši dokumenti u.c.).

Ministru kabineta 2002.gada 23.aprīļa noteikumu Nr.165 „Apdrošināšanas periodu pierādīšanas, aprēķināšanas un uzskaites kārtība"

(turpmāk – Noteikumi Nr.165) 5.punktā noteikts, ka apdrošināšanas periodu pierāda citastarp šādi dokumenti: darba grāmatiņa (darba līgumu grāmatiņa), kolhoznieka darba grāmatiņa, darba līgums un dokumenti par tā izpildi, kuros ir norāde par attiecīgā darba perioda pabeigšanu, Latvijas valsts arhīvu vai citu valstu arhīvu izziņas, darba devēja izziņa, kas izsniegta saskaņā ar šo noteikumu 11.punktu, tiesas spriedums.

Noteikumu Nr.165 11.punkts paredz, ka izziņu par darbu, kas izsniegta pēc 1964.gada 12.maija, pieņem apdrošināšanas periodu pierādīšanai, ja tā ir pamatota ar atsauci uz dokumentiem. Saskaņā ar Noteikumu Nr.165 20.1.apakšpunktu darbu iestādēs, organizācijās un uzņēmumos pierāda, pamatojoties uz dokumentiem, kuri norādīti šo noteikumu 5.1., 5.3., 5.6., 5.7. un 5.29.apakšpunktā.

Tātad viens no pierādījumiem, kas var apliecināt apdrošināšanas stāžu, ir tiesas spriedums. Lēmumā norādīts uz Civilprocesa likuma normām, kas reglamentē juridisko faktu konstatēšanas kārtību vispārējās jurisdikcijas tiesā.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Senāts) 2007.gada 15.marta spriedumā lietā Nr.SKA-172 norādījis, ka tā kā pensionēšanās tiesiskās attiecības ir publiski tiesiskas un personas tiesības uz valsts pensiju tieši izriet no likuma „Par valsts pensijām" un citām pensiju jautājumus regulējošām ārējām tiesību normām, tad šajā lietā konstatējamās tiesiskās attiecības ir administratīvās, nevis vispārējās jurisdikcijas tiesas kompetencē. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 103.pantam viens no tiesas uzdevumiem administratīvajā procesā ir noskaidrot, vai tiesību normas dod administratīvā procesa dalībniekam noteiktas tiesības vai uzliek pienākumus (*sk. minētā sprieduma 14.punktu*). Tāpat minētajā spriedumā Senāts ir atzinis, ka ir pieļaujama pieteikumu par administratīvā akta izdošanu un konstatēšanas pieteikuma apvienošana, jo tādējādi tiek veicināta privātpersonu tiesību aizsardzība un efektivizēts administratīvais process.

Administratīvā apgabaltiesa, izvērtējot lietas apstākļus, atzīst, ka izskatāmajā gadījumā pieteicēja pieteikums par labvēlīga akta izdošanu būtībā ietver arī prasījumu par publiski tiesisko attiecību konstatēšanu, lai arī tāds prasījums nav norādīts lūgumu daļā. No pieteikuma, apelācijas sūdzības un paskaidrojumiem tiesas sēdē izriet, ka pieteicējs vēlas, lai tiesa konstatētu, ka viņa darbs strīdus periodos ir bijis tāds, kas dod pieteicēja tiesības uz pensiju ar atvieglotiem noteikumiem, un tā rezultātā pieteicējam tiktu izdots labvēlīgs administratīvais akts par pensijas piešķiršanu.

Ņemot vērā minēto, Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka pirms prasījuma par labvēlīga administratīvā akta izdošanu izvērtēšanas, vispirms ir jākonstatē, vai pastāv tādas publiski tiesiskās attiecības, kas nepieciešamas administratīvā akta izdošanai.

[10] Atbilstoši Saraksta Nr.2 XXXII nodaļai „Vispārējās profesijas" tiesības uz vecuma pensiju ar atvieglotiem noteikumiem ir gāzes

metinātājiem, elektrogāzes metinātājiem un argona un atomūdeņraža metināšanas metinātājiem, kā arī elektrometinātājiem, kuri bija nodarbināti ar automātisko un pusautomātisko elektrometināšanu zem kušņa slāņa.

Tātad saskaņā ar Sarakstu Nr.2 gāzes metinātājiem un elektrometinātājiem ir tiesības saņemt pensiju ar atvieglotiem noteikumiem neatkarīgi no nozares, uzņēmuma vai organizācijas, kurā viņi ir strādājuši.

VSAA uzskata, ka speciālajā apdrošināšanas stāžā nav ieskaitāmi periodi, kas pieteicējs ir strādājis kā metinātājs. Lai noskaidrotu minētā amata nosaukuma saturu, Administratīvā apgabaltiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 30.panta noteikumiem pieaicināja sniegt atzinumu Rīgas 3.arodskolu, kurā viena no mācību programmām ir „Metināšana (metinātājs)".

Rīgas 3.arodskolas 2010.gada 5.maija Atzinumā par jautājumiem, kas saistīti ar metinātāja profesiju (*lietas 77.lapa*) norādīts, ka līdz 2004.gadam Profesiju klasifikatorā profesija „metinātājs" ietvēra divas profesionālās kvalifikācijas – rokas lokmetinātājs un gāzmetinātājs. No 2004.gada 2.jūlija profesionālā kvalifikācija rokas lokmetinātājs aizvietoja elektrometinātāju un gāzmetinātājs aizvietoja gāzes metinātāju. Atzinumā ir norādīts, ka metināšanas veida izvēle ir atkarīga no pamatmateriāla veida, kā arī no tā biezuma. Profesija gāzmetinātājs vai rokas lokmetinātājs darba vietā ir atkarīga no: 1) metinātāja kvalifikācijas (šajā gadījumā kvalifikācija metinātājs ietver abus metināšanas veidus); 2) ka ir abas kvalifikācijas, tad tālāk atkarīga arī no pielietojamās iekārtas.

Ņemot vērā minēto, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka šobrīd „Metinātāji" ir vispārējs profesiju grupas nosaukums Profesiju klasifikatorā, kas tālāk dalās pēc specializācijas un metināšanas veida. Pirms tam profesija „metinātājs" ietvēra sevī divas kvalifikācijas – gāzes metinātājs un elektrometinātājs. Līdz ar to Administratīvās apgabaltiesas ieskatā ir būtiski noskaidrot, ar kādām iekārtām pieteicējs strādāja darba vietā un kāda veida metināšanas darbus veica.

[11] Par pieteicēja darba periodu no 1976.gada 1.jūnija līdz 1978.gada 17.maijam padomju saimniecībā „*/Nosaukums/*" Administratīvā apgabaltiesa konstatē turpmāk minēto.

[11.1] Saskaņā ar ierakstiem darba grāmatiņā (*lietas 18.lapa*) pieteicējs pieņemts darbā par 5.kategorijas metinātāju.

Cēsu zonālā valsts arhīva 2009.gada 6.aprīļa izziņā Nr.6-28/K-76 (*lietas 24.lapa*) norādīts, ka padomju saimniecībā „*/Nosaukums/*" pavēlēs par personālu ir ziņas, ka pieteicējs minētajā laika periodā ir pieņemts darbā par metinātāju bez norādes „gāzes" vai „elektro".

[11.2] Liecinieks *B.Z.* liecināja (*lietas 83.lapa*), ka strīdus laika periodā viņš strādājis padomju saimniecībā „*/Nosaukums/*" par mehāniskās darbnīcas vadītāju un pieteicējs ir bijis viņa padotais. Pieteicējam bija jāapkalpo traktori, kombaini un automašīnas, veicot gāzes metināšanu un elektrometināšanu. Sakarā ar darba apjomu nebija atsevišķas profesijas

gāzes metinātājs un elektrometinātājs, bija jāpilda abi darbi. Pieteicējs arī grieza ar gāzi metāllūžņus.

[11.3] Liecinieks *J.O.* liecināja (*lietas 83.lapa*), ka strādājis kopā ar pieteicēju padomju saimniecībā „*/Nosaukums/*". Pieteicējs strādāja par metinātāju, smagākas lietas tika metinātas ar elektrību, bet plānākas ar gāzi.

[11.4] Ņemot vērā [10] minēto un [11.1] – [11.3] minētos pierādījumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka darba periods no 1976.gada 1.jūnija līdz 1978.gada 17.maijam (1 gads 11 mēneši un 17 dienas) ir ieskaitāms pieteicēja speciālajā apdrošināšanas stāžā, kas dod tiesības uz pensiju ar atvieglotiem noteikumiem. Minēto konstatējumu Administratīvā apgabaltiesa pamato ar to, ka pieteicējs, strādājot par metinātāju, kas ietver divas kvalifikācijas – gāzes metinātājs un elektrometinātājs, padomju saimniecībā „*/Nosaukums/*" veica darbus, kas atbilst minētajām profesijām, proti, gan gāzes metinātāja un elektrometinātāja darbus.

[12] Par pieteicēja darba periodu no 1992.gada 15.septembra līdz 1995.gada 31.decembrim SIA „*/Nosaukums/*" Administratīvā apgabaltiesa konstatē turpmāk minēto.

[12.1] Pieteicējs iesniedza VSAA SIA „*/Nosaukums/*" 2009.gada 13.marta izziņu Nr.40 (*lietas 6.lapa*), kurā norādīts, ka pieteicējs strādājis par gāzes elektrometinātāju no 1992.gada septembra līdz 1997.gada septembrim. Kā pamatojums norādīts personīgais konts T-54 no 1992.gada.

[12.2] Personīgajos kontos par 1992. un 1993.gadu (*lietas 25.-26.lapa*) nav norādīta profesija vai amats. 1994.gada personīgajā kontā (*lietas 27.lapa*) ir norādīts amats „strādnieks". 1996. un 1997.gada personīgajos kontos (*lietas 28.-29.lapa*) ir norādīts amats „metinātājs".

[12.3] Uz Administratīvās apgabaltiesas pieprasījumu SIA „*/Nosaukums/*" sniedza atbildi (*lietas 70.lapa*), ka arhīvā atrodas pieteicēja personīgā kartiņa no 1992.gada septembra, kura liecina par to, ka viņš strādājis SIA „*/Nosaukums/*", amats nav norādīts un rīkojums par pieņemšanu darbā nav atrasts. Vēstulei pievienoti divi 1997.gada rīkojumi (*lietas 71.-72.lapa*), kuros norādīts pieteicēja amats „metinātājs".

[12.4] Pirmās instances tiesas sēdē lieciniece *N.U.* liecināja (*lietas 40.lapa*), ka SIA „*/Nosaukums/*" bija atkritumu nozares darbu vadītāja. Pieteicējs strādāja par metinātāju. Ja vajadzēja, pieteicējs tika pieaicināts pie iekraušanas darbiem, bet pamatdarbs bija metinātājs.

[12.5] Pirmās instances tiesas sēdē liecinieks *A.N.* liecināja (*lietas 40.lapa*), ka bija SIA „*/Nosaukums/*" direktors. Pieteicējs bija pieņemts darbā kā metinātājs ar blakus funkcijām, jo viņam nepieciešamības gadījumā bija jāpalīdz autoatslēdzniekiem. Pieteicējs 90 % darba strādāja kā metinātājs. Metināšanas iekārtas uzņēmumā bija gāzes un elektrometināšanai, kas tika veikta atkarībā no materiāla, kas bija jāmetina. Uzņēmuma dokumenti iespējams ir pazuduši sakarā ar reorganizāciju un pārvākšanos uz jaunām telpām.

[12.6] Administratīvās apgabaltiesas sēdē *J.N.* liecināja (*lietas 83.lapa*), ka strādāja kopā ar pieteicēju SIA „*/Nosaukums/*", bija mehanizators. Pieteicējs bija metinātājs. Uzņēmumā bija tikai viens metinātājs – pieteicējs. Pieteicējs metināja gan ar gāzes, gan elektrometināšanas ierīcēm. Papildu darbi varēja būt saistīti ar lūžņu griešanu.

[12.7] Administratīvā apgabaltiesa atzīst par pareizu VSAA vērtējumu, ka SIA „*/Nosaukums/*" 2009.gada 13.marta izziņa Nr.40 [12.1] nepierāda to, ka pieteicējs strādājis par gāzes elektrometinātāju, jo tas neizriet no dokumenta, uz kuru dota atsauce izziņā [12.2]. Izskatāmajā gadījumā Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka ne valsts arhīvā, ne SIA „*/Nosaukums/*" nav atrodami dokumenti, kas apliecinātu, kādā amatā pieteicējs ir ticis pieņemts darbā. Pastāv iespēja, kā to liecināja SIA „*/Nosaukums/*" direktors [12.5], ka dokumenti nozaudēti SIA „*/Nosaukums/*" sakarā reorganizāciju un pārvākšanos uz citām telpām.

Izvērtējot personīgos kontus par 1996. un 1997.gadu [12.2], SIA „*/Nosaukums/*" sniegto informāciju [12.3], kā arī liecinieku liecības [12.4] – [12.6], Administratīvā apgabaltiesa secina, ka ir pierādīts fakts, ka pieteicējs SIA „*/Nosaukums/*" tika pieņemts darbā par metinātāju un viņa darba pienākumos ietilpa metināšanas darbi kā gāzes un elektrometinātājam. *A.N.* liecināja, ka metināšanas darbi sastādīja 90 % no pieteicēja darba pienākumiem. Ņemot vērā minēto, Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka pieteicēja iesaistīšana pēc nepieciešamība arī citos atsevišķos uzņēmuma darbos nemaina pieteicēja amata, kurā viņš bija pieņemts, būtību un nenozīmē, ka viņš ir ticis nodarbināts vairākos amatos amatu savienošanas kārtībā, kā to nepamatoti atzinusi pirmās instances tiesa.

Līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka darba periods no 1992.gada 15.septembra līdz 1995.gada 31.decembrim SIA „*/Nosaukums/*" (3 gadi 3 mēneši un 16 dienas) ir ieskaitāms pieteicēja speciālajā apdrošināšanas stāžā, kas dod tiesības uz pensiju ar atvieglotiem noteikumiem.

[13] Pamatojoties uz [11.4] un [12.7] secināto, Administratīva apgabaltiesa atzīst, ka ir konstatējami priekšnoteikumi labvēlīga administratīvā akta izdošanai par vecuma pensijas ar atvieglotiem noteikumiem piešķiršanu pieteicējam.

[14] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir nepamatots, jo tiesa nav noskaidrojusi visus lietā būtiskos apstākļus un devusi nepareizu vērtējumu konstatētajiem apstākļiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, 126.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

apmierināt *E.K.* pieteikumu.

Konstatēt, ka *E.K.* darba periodi no 1976.gada 1.jūnija līdz 1978.gada 17.maijam padomju saimniecībā „*/Nosaukums/*" un no 1992.gada 15.septembra līdz 1995.gada 31.decembrim SIA „*/Nosaukums/*" ir ieskaitāmi speciālajā apdrošināšanas stāžā, kas dod tiesības uz pensiju ar atvieglotiem noteikumiem pēc 2.saraksta.

Uzlikt pienākumu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot administratīvo aktu par vecuma pensijas piešķiršanu *E.K.* ar atvieglotiem noteikumiem par darbu kaitīgos vai smagos darba apstākļos.

Uzlikt pienākumu atbildētājam Latvijas Republikai atlīdzināt *E.K.* valsts nodevu 30 (trīsdesmit) latu apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(paraksts)*	L.Slica
Tiesneses	*(paraksts)*	Dz.Amerika
	(paraksts)	Ļ.Kušnire

NORAKSTS PAREIZS
Rīgā, 14.06.2010.
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese L.Slica